

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ ПОРТФОЛІО ВЧИТЕЛЯ

Останнім часом прийнято низку нормативних освітніх документів, які регламентують необхідність представлення результатів неперервної освіти педагога. Так, в наказі міністерства освіти і науки України про затвердження концепції розвитку педагогічної освіти зазначається: «Для забезпечення політики прозорості та інформаційної відкритості закладів освіти має забезпечуватися оприлюднення результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Зокрема, вбачається доцільним розміщення звітів про здобуті компетентності та результати навчання при підвищенні кваліфікації оприлюднювати в *портфоліо* педагогічного працівника на веб-сайті закладу освіти (роботодавця педагогічного працівника) або його засновника».

Портфоліо – опис у довільній формі освітніх та професійних здобутків педагога, який включає відомості про основні етапи навчання, професійного вдосконалення, включно з досягнутими результатами, інформацію про участь у проєктах, публікації, методичні розробки тощо. У портфоліо зазначаються основні напрями та завдання подальшого професійного удосконалення, можуть міститися копії відповідних документів. Таким чином, розуміємо портфоліо, як одну з сучасних технологій узагальнення педагогічної діяльності, що дозволяє оцінювати процес і результати власної роботи.

Єдиних правил ведення портфоліо немає. Це – індивідуальна творчість кожного вчителя.

Головне призначення – продемонструвати найбільш значущі результати практичної діяльності для оцінки своєї професійної компетенції, такі як реалізовані проєкти, участі в олімпіадах і конкурсах, проведені педагогом дослідження. Портфоліо дозволяє педагогу проаналізувати, узагальнити та систематизувати результати своєї роботи, об'єктивно оцінити свої можливості та спланувати дії з подолання складнощів і досягнення більш високих результатів.

Друге важливе призначення портфоліо вчителя – це альтернативна форма оцінки професіоналізму та результативності роботи педагога при проведенні експертизи на відповідність заявленої кваліфікаційної категорії.

Види портфоліо:

- портфоліо досягнень (у цьому випадку найбільший наголос слід зробити на документах, які підтверджують успіхи вашої діяльності);
- презентаційне портфоліо (необхідний для працевлаштування на нове місце роботи);
- тематичне портфоліо (у цьому варіанті наголоси розміщуються на тематично відокремлених творчих роботах у різних сферах діяльності).

Вимоги до створення портфоліо

А. Портфоліо повинно бути структурованим, має складатися з окремих блоків (розділів). Назви розділів є орієнтовними на розсуд вчителя. Структура портфоліо (назви розділів (блоків)) повинна відобразитися в змісті.

Пропонуємо вам зразок структури портфоліо вчителя:

1. Візитна картка автора (містить відомості про педагога)
 - загальні (фото, прізвище, ім'я, по-батькові вчителя, предмет викладання, освіта, стаж роботи, кваліфікаційна категорія, звання, інформація для зворотного зв'язку);
 - службові (посада, предмети, які викладає, класи, у яких викладає);
 - підвищення кваліфікації (дата і місце проходження курсів підвищення кваліфікації, копії сертифікатів);
 - нагороди і заохочення,
 - педагогічне кредо.
2. Навчально-методична робота:
 - методична проблема, над якою працює вчитель та шляхи її реалізації;
 - позакласна робота з предмета;
 - робота з обдарованими учнями (результативність участі в загальношкільних конкурсах, предметних тижнях, науково-дослідницькій та пошуковій роботі);
 - друковані матеріали.
3. Обмін досвідом (безпосередня участь педагога в семінарах, консульт пунктах, педагогічних та методичних радах школи, конференціях, проведені вчителем майстер-класи, показові уроки, заходи).
4. Результативність роботи вчителя (моніторинг успішності учнів за останні 4 роки, результативність учнів щодо участі в ЗНО та ДПА у форматі ЗНО, всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах різних рівнів, конкурсах фахової майстерності, додаткові особисті досягнення у вигляді таблиць, схем, діаграм тощо).
5. Підвищення фахової майстерності (участь у вебінарах, міжнародних онлайн-конференціях, онлайн-семінарах).

Б. При оформленні бажано окрім тексту додавати фото, малюнки, схеми, таблиці, гіперпосилання на документи, методичні розробки, відеоматеріали, які ілюструють і розкривають зміст блоку (розділу).

В. При використанні фото, малюнків, схем, таблиць з мережі Інтернет обов'язково вказуйте посилання на авторство даного матеріалу.

Вимоги до оформлення презентації для портфоліо

1. Кількість слайдів – на розсуд вчителя.

2. На слайді: 6-8 рядків, до 50 слів
3. Фон: холодні тони – синій, або зелений, пастельні тони.
4. Використання кольору: на одному слайді не більше 3 кольорів (один для фону, інший для заголовка, третій для тексту). Для фону й тексту слайда потрібно використати контрастні кольори.
5. Анімаційні ефекти: використовувати можливості комп'ютерної анімації, але не зловживати різними анімаційними ефектами.
6. Подання інформації: речення короткі, мінімізувати кількість прийменників, прислівників, прикметників. Заголовки мають привертати увагу аудиторії.
7. Розташування інформації на сторінці: найбільш важлива інформація – у центрі, підписи розташовуються під ілюстраціями, поля на слайді не менше 1 см з кожної сторони, нумерація слайдів – у правому нижньому куті.
8. Шрифти: для заголовків – не менше 24 пт, для інформації – не менше 18 пт; не бажано змішувати різні шрифти в одній презентації; для виділення інформації – жирний шрифт, курсив, або підкреслення
9. Способи виділення інформації: рамки, заливки, межі; різні кольори шрифтів, штрихування, малюнки, діаграми, схеми
10. Обсяг інформації на одному слайді: до трьох фактів, визначень, висновків; максимальна кількість графічної інформації – 2 малюнки (фотографії, схеми тощо) з текстовими коментарями (не більше 2 рядків до кожного).
11. Види слайдів: з текстом, таблицями, діаграмами, фотографіями, ілюстраціями, схемами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України № 776, 16.07.2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitkupedagogichnoyi-osviti>
2. Л. Л. Фамілярська. Особливості створення вчителем електронного портфоліо. Режим доступу: <https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2019/04/familyarskaya-E-portfolio.pdf>
3. Приймак Мирослава Володимирівна. Методичні рекомендації «Електронне портфоліо вчителя». Режим доступу <https://vseosvita.ua/library/metodicni-rekomendacii-elektronne-portfolio-vcitela-72914.html>